

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Popescu Gheorghe,
reprezentat de avocatul Sandu Daniela

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Primăria satului Verejeni, raionul Telenești împotriva lui Popescu Gheorghe
cu privire la înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-1215/23
NR. PIGD 2-19056567-01-2ra-290823)*

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023; Art. 432
din Codul de procedură civilă (versiunea până la 01 septembrie 2023)

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: Gh. Popa,
Instanța de apel : Iu. Cotruță, I. Țurcan, V. Cotorobai,

11 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 15 aprilie 2019 Primăria satului Verejeni r-nul Telenești s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Popescu Gheorghe, prin care a solicitat obligarea ultimului să înlăture obstacolele în exercitarea dreptului de proprietate asupra terenului.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în baza contractului de vânzare-cumpărare a obiectului la licitație cu strigare nr. 9434 din 12 septembrie 2011, autentificat de către notarul Școlnic Viorica, încheiat între unitatea administrativ teritorială-Primăria satului Verejeni, în calitate de vânzător și Popescu Gheorghe, în calitate de cumpărător, ultimul a procurat bunul imobil și anume terenul agricol cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni, raionul Telenești.

3. A relatat că, temei pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare au servit: procesul-verbal privind rezultatele licitației nr.4 din 19 august 2011, potrivit căruia lotul nr.5, teren cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni, raionul Telenești, destinația agricolă a fost adjudecat lui Popescu Gheorghe; decizia Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești nr.01/11 din 03 martie 2009, prin care a fost format planul cadastral a terenurilor, inclusiv terenul cu numărul cadastral XXXX; borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului din 14 iulie 2011, potrivit căruia suprafața terenului constituie 0,2436 ha, bonitatea 53 de grade, iar prețul de vânzare a terenului constituie 2405,08 lei; planul cadastral (geometric) și catalogul coordonatelor, eliberate de către ÎS "Cadastru", OT Telenești la 10 martie 2009, potrivit căruia bunului imobil cu numărul cadastral XXXX are suprafața de 0,2436 ha, modul de folosință-agricol, fiind indicate și parametrii hotarului terenului; extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberate de către ÎS "Cadastru", OC Telenești la 13 iulie 2011, prin care se confirmă că terenul cu numărul cadastral XXXX, amplasat în satul Verejeni, raionul Telenești, cu suprafața de 0,2436 ha, modul de folosință agricol, aparține administrației publice

locale, dreptul de proprietate fiind înscris la data de 29 aprilie 2009, în temeiul deciziei Consiliului local nr.01/11 din 03 martie 2009.

4. A susținut reclamantul că, Popescu Gheorghe fiind proprietar al bunului imobil cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha, în mod nejustificat și-a mărit suprafața acestui teren cu 0,56 ha, îngrădindu-l prin instalarea unui gard din plasă metalică și a unei porți. Astfel, acesta folosește suprafața de 0,785 ha formată din 0,2436 ha, suprafața procurată în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a obiectului la licitație cu strigare nr.9434 din 12 septembrie 2011 și 0,56 ha, ocupate în mod abuziv. Faptul ocupării abuzive a porțiunii de teren cu suprafața de 0,56 ha se confirmă prin actul de constatare nr.832 din 08 noiembrie 2018 și schema, întocmite de către Primăria satului Verejeni, raionul Telenești și anume de către Comisia cu următoarea componență-Bîrcă Ștefan, Sărbu Gheorghe, Sîrbu Ion, Chihai Alexandru și Bîrcă Tudor. Pe marginea situației create Primăria satului Verejeni, raionul Telenești a adresat demersuri corespunzătoare organelor abilitate, solicitând întreprinderea măsurilor și darea unei aprecieri acțiunilor lui Popescu Gheorghe, care în mod abuziv a ocupat o porțiune din teren (pășune) și restabilirea situației preexistente.

5. A relatat că, prin hotărîrea emisă pe cauza contravențională nr.1 din 03 iulie 2014, Inspecția Ecologică Telenești a decis asupra necesității sancționării lui Popescu Gheorghe cu amendă în mărime de 80 unități convenționale, pentru comiterea contravenției prevăzute de art.154 alin.(2) Cod contravențional, manifestată prin acumularea, depozitarea și păstrarea deșeurilor pe terenul neautorizat în intravilanul satului Verejeni r-nul Telenești. Prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Telenești nr.2068 din 05 aprilie 2016, Primăria satului Verejeni, raionul Telenești a fost informată că urmare a examinării demersului referitor la ocuparea abuzivă a pășunilor, s-a constatat prezența în acțiunile lui Popescu Gheorghe a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de 116 alin.(2) Cod contravențional, materialele fiind expediate pentru examinare și expunere, conform competenței în adresa Inspecției Ecologice Telenești.

6. Astfel, prin ordonanța procuraturii raionului Telenești din 25 noiembrie 2016, de rînd cu faptul că Popescu Gheorghe a fost scos parțial de sub urmărirea penală, în partea ce ține de acuzarea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.193 Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, procurorul constată cu certitudine ocuparea ilegală, de către Popescu Gheorghe a unui teren ce nu-i aparține, iar acțiunile acestuia se încadrează în componența contravenției prevăzute de art.116 alin.(2) Cod contravențional.

7. Prin hotărârea din 04 august 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Primăria satului Verejeni r-nul Telenești împotriva lui Popescu Gheorghe, privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate. S-a obligat Popescu Gheorghe să înlătore impedimentele în folosirea bunului imobil, și anume a terenului cu suprafața de 0,56 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni, r-nul Telenești, teren vecin cu terenul cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni r-nul Telenești. S-a obligat Popescu Gheorghe să înlătore gardul din plasă, pilonii și poarta instalată în mod abuziv, pe terenul ocupat ilegal cu suprafața de 0,56 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni r-nul Telenești, teren vecin cu terenul cu numărul 6 cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni r-nul Telenești.

8. La 24 august 2022, în termenul legal Popescu Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără a indica circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul. La 28 ianuarie 2023, Popescu Gheorghe a depus cerere de apel motivată în care și-a manifestat dezacordul cu soluția primei instanței.

9. Prin decizia din 16 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Popescu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 04 august 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

10. Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor, Popescu Gheorghe este proprietarul terenului agricol cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha amplasat în intravilanul satului Verejeni r-nul Telenești. În cazul dedus judecății, s-a constatat că Popescu Gheorghe la moment folosește un teren cu suprafața de 0,785 ha, iar suprafața de 0,56 ha a ocupat-o în mod abuziv, fiind proprietate publică. Faptul ocupării abuzive a porțiunii de teren cu suprafața de 0,56 ha se confirmă prin actul de constatare nr.832 din 08 noiembrie 2018 și schema, întocmite de către Primăria satului Verejeni, raionului Telenești.

11. De asemenea, prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Telenești nr.2068 din 05 aprilie 2016, Primăria satului Verejeni, raionul Telenești a fost informată ca urmare a examinării demersului referitor la ocuparea abuzivă a pășunilor, or, s-a constatat în acțiunile lui Popescu Gheorghe prezența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de 116 alin.(2) Cod contravențional, materialele fiind expediate pentru examinare și expunere, conform competenței în adresa Inspecției Ecologice Telenești.

12. A remarcat instanța de apel că s-a dovedit cu certitudine că Popescu Gheorghe a ocupat abuziv terenul cu suprafața de 0,56 ha, care este proprietate publică, prin urmare instanța de fond întemeiat l-a obligat pe Popescu Gheorghe, să înlăture impedimentele în folosirea bunului imobil, și anume a terenului cu suprafața de 0,56 ha, amplasat în intravilanul satului Verejeni, r-nul Telenești, teren vecin cu terenul cu numărul cadastral XXXX, cu suprafața de 0,2436 ha.

13. A concluzionat că, în condițiile în care, Popescu Gheorghe nu a prezentat probe admisibile și pertinente care ar confirma dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,56 ha, instanța de apel a considerat de a respinge ca neîntemeiată, cererea de apel, or, instanța ierarhic inferioară întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și justificat a admis-o.

14. La 04 august 2023, Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

15. În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele inferioare au dat o apreciere greșită a probelor din dosar, incorect au constatat circumstanțele de fapt ale pricinii, încâlcind astfel normele de drept material.

16. A mai relatat recurentul că nu exista o înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunului imobil. Potrivit art. 504 alin. 2 Cod civil în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepția prevăzută de lege. Doar proprietarul bunului imobil poate să înainteze acțiune în instanță de judecată privind apărarea dreptului de proprietate.

17. La 28 august 2023, SA „Floarea Soarelui” a depus referință la recursul declarat, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil și neîntemeiat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

19. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data

intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

20. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

21. Recursul declarat de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 (18.08.2023) și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

22. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

23. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).”

24. Art. 432 alin. 2, lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța de judecată: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată c) a interpretat în mod eronat legea”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, copia deciziei a fost notificată avocatului recurentului la data de 22 iunie 2023 prin intermediul poștei electronice. Cererea de recurs a fost depusă la data de 04 august 2023. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului, recurentul a respectat termenele prevăzute la art. 434 din Codul de procedură civilă.

26. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

27. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele

invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

29. În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

30. În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

32. Din analiza recursului declarat, rezultă că, Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 23 februarie 2023.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

34. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

35. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

37. În acest context, Completul de judecată reține că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

38. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

39. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

40. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

41. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

42. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

43. Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sandu Daniela.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc